

Kto się kryje w pancerzu: dafnie,
przekopnice, raki, kietże i inne skorupiaki

Środowisko życia skorupiaków

- ▶ Skorupiaki należą do najliczniejszej grupy zwierząt na świecie, czyli stawonogów. Opisano około 70 tysięcy gatunków stawonogów, z czego 25 tysięcy stanowią skorupiaki, jednak przypuszcza się, że liczba gatunków do odkrycia jest znacznie większa.
- ▶ Skorupiaki zamieszkują przede wszystkim wody morskie i środowiska słodkowodne, występują także (nielicznie) na lądzie.
- ▶ Głównymi przedstawicielami tej grupy są: raki, kraby, homary, a także drobne organizmy żyjące w planktonie: rozwielitki, kielże oraz oczliki.

Cechy charakterystyczne skorupiaków

- ▶ Skorupiaki charakteryzują się wyraźnym podziałem ciała na dwie części: **głowotułów i odwłok**.
- ▶ W przedniej części głowotułowia znajdują się dwie pary czułków, dzięki którym skorupiaki odbierają bodźce dotykowe. Powyżej występują umieszczone na słupkach oczy.
- ▶ Odnóża odwłokowe nie tylko służą do poruszania się, ale jeśli są na nich osadzone skrzela – pełnią również funkcje oddechowe. U najmniejszych skorupiaków wymiana gazowa zachodzić może całą powierzchnią ciała.
- ▶ Pancierz skorupiaków znacząco ogranicza ich wzrost, dlatego co pewien czas zwierzęta te linieją, czyli zrzucają go, podobnie jak człowiek naskórek.
- ▶ Najwięksi przedstawiciele skorupiaków to **langusty i homary**, a najmniejsze – liczące zaledwie pół milimetra – **orliczki**.

Dafnie

Dafnia, a właściwie *Rozwielitka pchłowata* jest bardzo delikatnym stworzeniem. Posiada prześwitującą skorupkę, która może przybierać różnokolorowe odcienie. Jej rozmiary wynoszą 1-3,5 mm.

Jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych organizmów na świecie. Żyje w różnorodnych zbiornikach wodnych - od jezior po okresowo zalane koleiny drogowe.

Dafnie poruszają się w wodzie ruchami skokowymi za pomocą czułków. Zwykle przebywają w otwartej toni wodnej, lub przyczepiają się do roślin wodnych albo opadają na dno.

Często są wykorzystywane jako pokarm dla ryb akwariowych.

Przekopnice

- ▶ Przekopnice występują niemal na całej kuli ziemskiej, jednak najbardziej upodobały sobie niskie temperatury obszarów podbiegunowych.
- ▶ Ich tułów jest spłaszczony i podzielony na 12 segmentów, z których wyrastają odnóża pływne, zaopatrzone w listkowane skrzela. Ich ciało osiąga długość 2-13 cm. Przekopnica właściwa występuje od setek milionów lat w niezmienionej formie.

Raki

- ▶ Obszar Polski zamieszkują 4 gatunki raków: szlachetny, błotny, sygnałowy, pręgowaty. Dwa pierwsze z wymienionych są naszymi rodzimymi rakami, natomiast pozostałe dwa to gatunki sprowadzone z Ameryki Północnej.
- ▶ W zależności od warunków środowiskowych, ubarwienie pancerzy raków może być różne.
- ▶ Najbardziej lubi czyste, bogate w tlen rzeki, strumienie i jeziora. Unika zbiorników z mulistym i zabagnionym dnem.

Kiełże

- ▶ Kiełże żyją zarówno w środowisku morskim jak i słodkowodnym.
- ▶ Mają charakterystyczne, łukowo wygięte ciało, którego długość wynosi do 2 cm.
- ▶ Na terytorium Polski i Morza Bałtyckiego żyje około 20 gatunków.
- ▶ Kiełże są pokarmem dla wielu gatunków ryb i ptaków, a zamrożone lub zasuszone sprzedawane są jako pokarm dla zwierząt akwariowych.

Znaczenie skorupiaków

- ▶ Część skorupiaków stanowi pożywienie dla człowieka (owoce morza), a często uważane są za rarytasy. Są poławiane lub hodowane w **akwakulturach**. W 2007 roku pozyskano niemal 11 milionów ton tych zwierząt.
- ▶ Małe skorupiaki, takie jak dafnie, są źródłem pokarmu dla wielu gatunków zwierząt.
- ▶ Większe gatunki drapieżne regulują liczebność zwierząt wodnych, głównie mięczaków i owadów.

Ciekawostki

- ▶ Największym skorupiakiem występującym na lądzie jest **krab palmowy**. Jego waga osiąga nawet 4 kilogramy, a rozpiętość odnóży dochodzi do jednego metra.
- ▶ Raki mogą żyć nawet 40 lat.
- ▶ W obronie przed drapieżnikami, raki bardzo gwałtownie poruszają odwłokami.
- ▶ **Rawka błazen** to jedno z najdziwniejszych zwierząt na świecie. Ten żyjący w ciepłych wodach Pacyfiku skorupiak zawdzięcza swoją nazwę jaskrawemu, kolorowemu ubarwieniu.

Rawka błazen

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

